

[Jensen (Aale).]

tingsudvalget, hvad jeg ogsaa har hørt anført, naar jeg har været ude omkring i Landet, at Lovforslaget vil gøre handlende og Haandværkere Uret, og det kan jo se saadan ud. Ved en Akkordordning faar de ikke hele deres Tilgodehavende, og ved en Indfrysning maa de vente, til den Tid er omme, som Indfrysningen strækker sig over. Nu gøres her dog en Indrømmelse ved Bestemmelsen om de 2 pCt. af Ejendoms-skylden, som fortrinsvis kan anvendes til den Gæld, der er stiftet overfor Haandværkere og handlende i de sidste 3 Maaneder, og jeg synes i øvrigt ikke, man med fuld Føje kan sige, efter at have gennemtænkt Sagen, at der sker de handlende eller Haandværkerne Uret ved en saadan Ordning, som her er foreslaaet. For dersom man stiller de handlende eller Haandværkerne overfor Valget, om de vil overtage de Ejendomme, i hvilke de har deres Gæld staaende saa langt ude, at den efter det foreliggende Forslag kan indfryses, eller de vil stryge deres Tilgodehavender, tror jeg, de bliver nødsaget til i de allerfleste Tilfælde at gaa ind paa det sidste, og saa er det hele gaaet tabt. Her skabes dog en Mulighed for, at de kan opnaa noget gennem en Akkord, og her skabes tillige en Mulighed for, at de efter Indfrysningstidens Udløb kan redde en Del af deres Tilgodehavender, hvis Tiderne gaar opad. Derfor synes jeg, der er taget skyldigt Hensyn baade til Kreditor og til Debitor, og det synes jeg er rigtigt. Hvis det skulde gaa saadan, hvad vi jo alle sammen haaber, at Priserne paa Landbrugsprodukter gaar i Vejret, saa synes jeg absolut, det er rigtigt, at der skabes en Mulighed for, at Kreditor faar en Del af de Penge ind, som han har til gode. Det vilde ikke være rigtigt, hvis man fuldt og helt strøg Gældene med et Pennestrøg og derved umuliggjorde det for Kreditor at faa noget siden, selv om Tiderne gik opad. Der maa tages et skyldigt Hensyn til begge Sider.

Jeg ser vel, at man i Folketingets Mindretalsbetænkning har skrevet noget om, at man hellere skal skabe Rentabilitet i Landbruget. Det er en saare skøn Tanke. Det var jo rart, om vi kunde faa Rentabilitet i alle Forhold, ogsaa i Landbruget. Men man kan ikke lade være med at stille et Spørgsmaal, som man ganske vist ikke kan vente at faa besvaret af dem, der forlanger Rentabilitet, ikke fordi de ikke kan, men fordi de antagelig ikke ønsker det; jeg har i hvert Fald ikke hørt det besvaret af dem, der fremsætter denne Tanke om Rentabilitet i Landbruget. Jeg har faaet oplyst

— det er bare et enkelt Eksempel, der er mange andre af lignende Art —, at Prisen paa en enkelt Ejendom under Krigskonjunkturerne steg fra 38 000 til ca. 87 000 Kr. Hvis man nu stiller det Spørgsmaal: Hvad er det, man ønsker at faa forrentet, er det de 38 000, vil man nøjes med det, eller vil man have de 87 000 forrentet? ja, saa er det noget, der siger sig selv, at det sidste kan ikke lade sig gøre, det er ganske umuligt under de nu herskende Forhold; og nøjes med Forrentning af de 38 000 vil man aabenbart ikke, for det er noget i Retning heraf, som Forslaget tilsigter. Jeg synes, at en Indfrysning af den Gæld, der ligger over Værdien, altsaa over Ejendoms skyldværdien, og en Rentenedsættelse for den Gæld, der ligger indenfor Værdien, er en retfærdig Handling, der tager skyldigt Hensyn til baade Debitor og Kreditor, ligesom jeg finder det rimeligt, at der tages Hensyn til Muligheden af stigende Konjunkturer.

Det var ønskeligt, om Kreditor og Debitor kunde finde hinanden. Jeg læste forleden noget herom i en Avis, og saa maa der jo være noget om det; i min Barndom og Ungdom var vi i hvert Fald saa trofaste overfor det skrevne Ord, at naar noget stod paa Tryk, var vi sikre paa, at det var rigtigt, for ellers turde de ikke trykke det. Om det samme er Tilfældet endnu, ved jeg ikke, men jeg har i hvert Fald læst i en Avis, at man fra visse Sider havde næret Ønske om, at den Rentenedsættelse, hvorefter der er stillet Forslag, som ogsaa kommer frem her i Salen i nær Fremtid, var sket frivilligt. Det havde naturligvis ogsaa været dejligt, om det havde fundet Sted, ligesom det var rart, om Skatterne kunde indgaa som frivillige Bidrag, men jeg tror, man i saa Henseende vilde blive sørgeligt skuffet. Hvad vilde der mon være sket under Krigssituationen, hvis det var blevet henstillet til os Landmænd at aflevere de Ting, som var nødvendige for den øvrige Befolknings Eksistens? Skulde Værene være leveret frivilligt til den Pris, der var ansat, er jeg bange for, at der var kommet alt for faa Levnedsmidler ind. Vi fik en Tvangslov, hvorefter vi skulde aflevere til bestemte Priser, og vi efterkom da Loven saa nogenlunde, ganske vist ikke alle sammen lige glade. Hvis vi nu vedtager en Lov, hvorefter man skal vente med at faa de Penge, man har til gode, og finde sig i en Rentenedsættelse saavel som i Skattelove, der muliggør, at slige Foranstaltninger gennemføres, tror jeg heller ikke, det nytter at tænke paa